

JOKAINEN IHMINEN ON ARVOKAS

Miten kohtelet muita?

Ihmiset ovat samanarvoisia

Vastuu ja omatunto

Opettajalle

TAVOITE

- Oppilas saa keskustelujen ja tekstien kautta mahdollisuuden muodostaa ja syventää käsityksiään ihmisyydestä ja ihmisarvosta.
- Oppilas ymmärtää, kuinka tärkeää on hyväksyä jokaisen ihmisen ainutlaatuisuus.
- Oppilas ymmärtää, että ihmisenä olemiseen liittyy valintoja ja vastuita. Pohditaan keskustellen, mitä Jumala voi merkitä ihmisille eri elämäntilanteissa.

TAUSTATIETOA JA VINKKEJÄ

- Tässä luvussa on syytä antaa mahdollisuus ja aikaa hyvälle keskustelulle. Keskustelkaa vastuusta itsestä ja omista valinnoista, kysymyksistä elämästä ja kuolemasta, hyvästä ja pahasta, oikeasta ja väärästä. Korosta, että ihmisellä on yleensä mahdollisuus valita, mutta että usein me myös joudumme tekemään erilaisia valintoja. Elämässä ei voi välttää valintojen tekoa.
Keskustelun fokus on tärkeää olla lähellä lasten maailmaa. Anna oppilaiden tehdä kysymyksiä ja ehdottaa vastauksia ennen kuin opettajana annat aikuisen näkökulman asioihin. Opettajalla ei tarvitse kuitenkaan olla valmista vastausta kaikkeen – jätä ovi auki eri vaihtoeidoille. Voi sanoa ”en tiedä”, kun ei todella tiedä vastausta.
 - Opetuksessa voi korostaa, että kelpaamme sellaisina kuin olemme. Samalla pitää osata antaa arvo toisille ja kunnioittaa toisia ihmisiä, eroavaisuuksistamme huolimatta. Oppilaiden kanssa voi tässä yhteydessä käsitellä kristillisen uskon ja ajattelun syvintä olemusta: sinua rakastetaan, olet arvokas, aina on toivoa.
 - On hyvä antaa myös tilaa hiljaisuudelle, jolloin oppilas voi pohtia ja miettiä tekstissä käsiteltyä Jumalan läsnäoloa. Paljon puhumisen ja tekemisen vastapainoksi hiljaisuus ja pysähtyminen voivat olla tervetullutta vaihtelua.
- 1 Pitäkää päivittäin hiljainen hetki. Sytyttäkää kynttilöitä, kuunnelkaa rauhallista musiikkia, levätkää lattialla ja harjoitelkaa rentoutumista.
 - 2 Piirtäkää ja maalatkaa paljon. Asioita, joista on vaikea puhua, voi olla helpompi esittää kuvina.

TIEDUSTELUT

Opike

Linnoitustie 2 B, 02600 Espoo

tilaukset@kvl.fi

www.opike.fi

www.kehitysvammaliitto.fi

Alkuperäinen ruotsinkielinen käsikirjoitus:

Solkart, Religion

© Lena Frilund ja Lärums förlaget 2007

Käännös: Eeva-Liisa Nyqvist

Suomenkielinen toimitus: Sakari Kilkki

Selkokielen tarkistus: Henna Kara

Kuvitus: Miikka Paajanen, Tiia Lehto

Taitto: Birgit Tulla

© Kehitysvammaliitto ry, 2014/2019

ISBN 978-951-580-612-3

Kopiointiehdot

Tämän materiaalin digitaalinen jakaminen (esimerkiksi tiedostona sähköpostilla tai oppilaitoksen omassa verkkoympäristössä) on kielletty. Oppilaan sivuja voi tulostaa ja kopioida manuaalisesti.

Miten kohtelet muita?

Sormenjälkesi ovat ainutlaatuiset.
Kenelläkään toisella ihmisellä
ei ole aivan samanlaisia sormia kuin sinulla.

Kaikki ihmiset ovat kuitenkin Jumalalle
yhtä ainutlaatuisia ja arvokkaita.
Raamatun mukaan myös Jeesus opetti
kohtelemaan toisia samoin kuin
haluaisit, että sinua kohdellaan.
Jeesuksen ohjetta kutsutaan
kultaiseksi säännöksi.

Älä kiusaa, sillä ethän itse halua,
että sinua kiusataan.
Älä puhu pahaa kenestäkään,
sillä ethän halua,
että toiset juoruavat sinusta.
Älä halveksi ketään,
sillä tiedät ehkä, miltä se tuntuu.

Keskustelkaa!

Tehtävä:

1. Mitä tarkoittaa kultainen sääntö?
2. Sano kaksi mukavaa asiaa jokaisesta luokkasi oppilaasta.

Ihmiset ovat samanarvoisia

Me ihmiset olemme samanarvoisia,
vaikka olisimmekin erilaisia.

Jotkut eivät näe, ja jotkut eivät kuule.
Jotkut oppivat hitaammin kuin toiset.
Jotkut ovat hyviä melkein kaikessa.

Elämä voi tuntua joskus epäoikeudenmukaiselta.
Silloin voi tuntua, ettei osaa mitään.
Älä sure sellaista, mitä et ole tai mitä et osaa.
Sinä kuitenkin osaat jotain,
mitä kukaan muu ei osaa.
Ole iloinen siitä, kuka olet ja mitä osaat.
Me voimme myös kaikki auttaa toisiamme.

Kunnioita itseäsi ja toisia ihmisiä.
Ihmisenä olemisessa on loppujen lopuksi
kyse kunnioituksesta,
vaikka voimme olla erilaisia
monella tavalla.

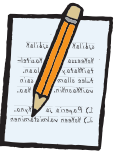
Ihmisenä oleminen on
ainutlaatuista.

Keskustelkaa!

Tehtävä:

1. Miten sinä eroat kaveristasi?
Mitä samaa sinussa on kuin kaverissasi?
2. Tunnetko henkilöitä, jotka
 - a) noudattavat eri uskontoa kuin sinä?
 - b) puhuvat eri kieltä kuin sinä?

Vastuu ja omatunto

Ihmisenä oleminen voi olla myös vaikeaa, koska meillä on vapaus valita asioita. Se tarkoittaa, että meidän täytyy koko ajan valita, mitä me teemme, sanomme, haluamme ja kuinka me elämme. Meidän pitää myös elää valintojemme seurausten kanssa.

Miten voin tietää, mikä on minulle parasta? Se, mikä tuntuu hyvältä, voi olla aivan väärin. Se, mikä ei näytä yhtään hyvältä, voi olla todella hyvä asia.

Voit kysyä neuvoa toisilta. Mutta joudut aina päättämään itse siitä, miten toimit.

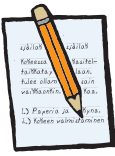
Jokaisella ihmisellä on **omatunto**. Me arvioimme omantuntomme mukaan, mikä on oikein ja mikä väärin.

Keskustelkaa!

Tehtävä:

1. Kaverisi haluaa, että lähdet hänen kanssaan kauppaan varastamaan karkkia. Mitä teet?
2. Kerro tilanteesta, jossa teit hyvän valinnan. Kerro myös tilanteesta, jossa teit huonon valinnan. Mitä sitten tapahtui?

Vastuu ja omatunto

Lapsetkin tekevät joka päivä pieniä päätöksiä.

Keskustelkaa!

Tehtävä:

Miten montaa tämän luvun kysymyksistä olet joskus miettinyt?
Merkitse rasti lauseen perään, jos vastauksesi on **kyllä**.

Olenko kiltti tuolle ihmiselle?
Tottelenko äitiä ja isää?
Sanonko ääneen kaikki ikävät asiat?

Sanonko "hei" luokan uudelle oppilaalle?
Istunko tuon tyypin viereen?
Kutsunko kaikki luokkani oppilaat juhliini?

Kiusaanko luokkakaveria?
Autanko muita?
Puolustanko sitä, jota muut kiusaavat?
Yritänpö lopettaa tappelun?
Näpistelenkö kaupasta?
Luntaanko kokeessa?